

Mieszko I Płatonogi

Silny władca całego Górnego Śląska podobno koronowany. Dzięki niemu prawdopodobnie przez rok funkcjonowało państwo, które można nazwać Królestwem Śląskim

http://pl.wikipedia.org/wiki/Mieszko_I_Płatonogi

Mieszko I Płatonogi

Mieszko I Płatonogi (ur. [1131-1146](#), zm. [16 maja 1211](#)) – od [1163](#) formalny współrządca [Śląska](#), od [1172](#) księżę [raciborski](#), od [1201](#) [opolski](#), od [1210](#) [krakowski](#).

Pochodzenie i przydomek[\[edytuj | edytuj kod\]](#)

Mieszko był drugim pod względem starszeństwa synem księcia polskiego [Władysława II Wygnąńca](#) i [Agnieszki](#) z austriackiego rodu [Babenbergów](#).

Imię otrzymał po swoim stryju [Mieszku III Starym](#).

Przydomek Płatonogi pojawił się już w Roczniku Sędziwoja (XIV/XV w.). Pod rokiem [1192](#) zanotowano: "*Cracovia civitas devastata est a Mescone loripede dicto Platonogi nepote ducis Kazimiriensis filio Wladisłai exulis*" ([Rocznik Sędziwoja](#) w: "[Monumenta Poloniae Historica](#)", edd. [August Bielowski](#), t.II, Lwów 1872, s.876). Można uznać, że to najstarsza zachowana wzmianka o przydomku Mieszka w formie: "Płatonogi".

W polskiej literaturze historycznej jest określany przydomkiem Płatonogi. Istnieje też mniejszościowy pogląd, że należy ten przydomek odczytywać jako Laskonogi^[1]. Z kolei w literaturze niemieckiej i czeskiej występuje w ogóle bez żadnego dodatkowego określenia^[2].

W literaturze naukowej występuje z numerem I jako pierwszy tego imienia książę opolsko-raciborski^[3].

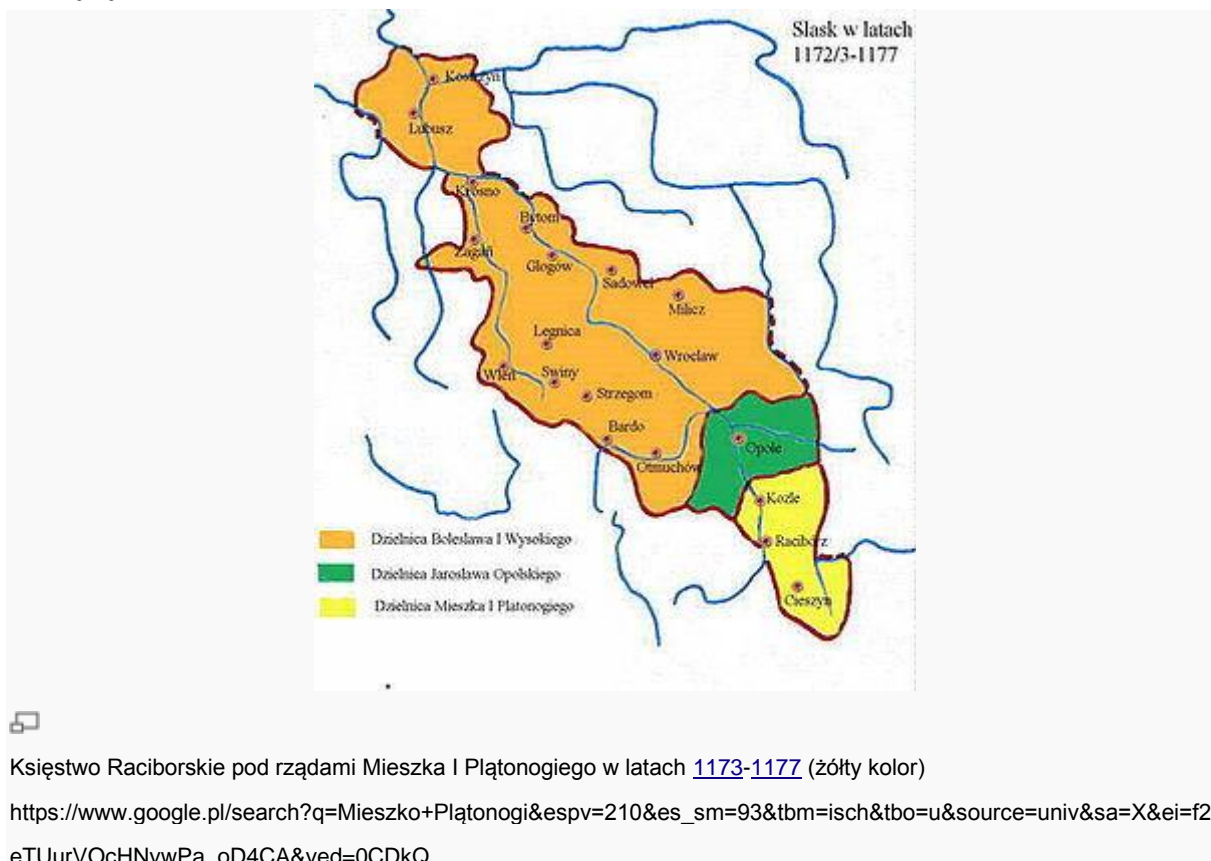
Data urodzenia^[edytuj | edytuj kod]

Data urodzenia Mieszka Płatoniego nie jest znana. Zamyka się w latach [1131-1146](#)^[4]. Badacze proponują uściślenia tej daty: 1131^[5], ok. 1138^[6] oraz [1139-1141](#)^[7].

Życie i działalność^[edytuj | edytuj kod]

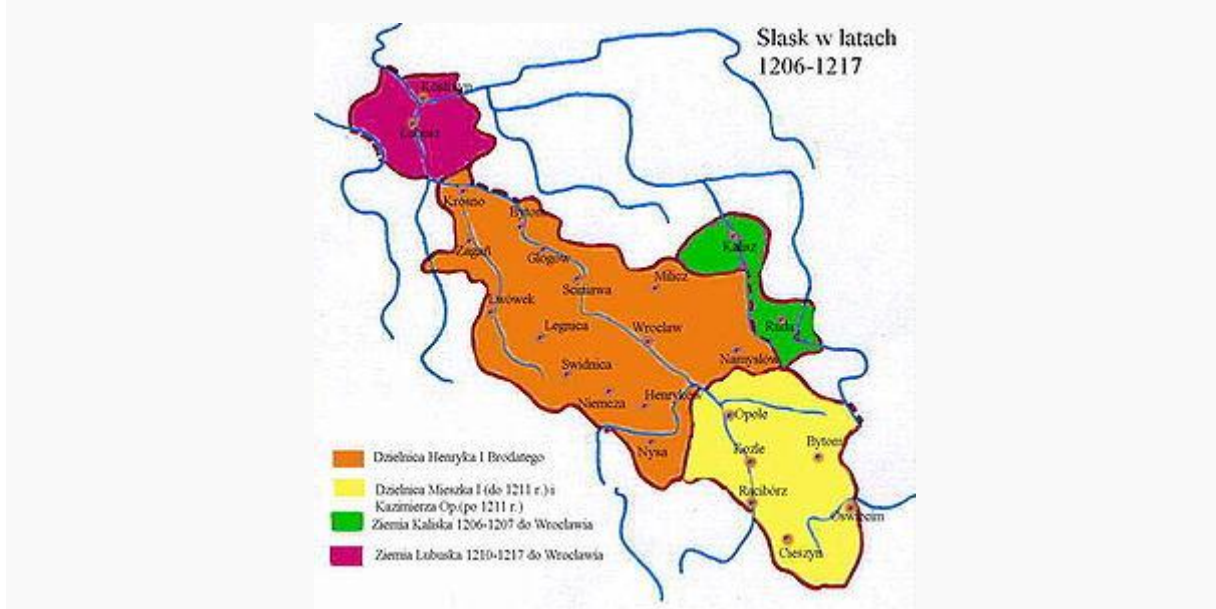
Na wygnaniu razem z ojcem od [1146](#) r., przebywał głównie w posiadłości rodowej [Hohenstaufów](#) w [saskim Altenburgu](#). Kształcił się również w szkole przyklasztornej na [Michaelsbergu](#) pod [Bambergiem](#). Do kraju powrócił zapewne dopiero w [1163](#) r., kiedy po interwencji cesarskiej wraz z bratem [Bolesławem](#) odzyskał Śląsk, dziedzinę swego ojca Władysława Wygnańca. Jednak stryj [Bolesław IV Kędzierzawy](#) wciąż obsadzał swymi załogami najważniejsze grody śląskie, które bracia siłą usunęli w [1166](#) r.

Książę Raciborza^[edytuj | edytuj kod]

Księstwo Raciborskie pod rządami Mieszka I w latach [1177-1202](#) (żółty kolor)

Księstwo Opolsko-Raciborskie pod rządami Mieszka I Piłtonogiego w latach [1202-1211](#) (żółty kolor). Uwaga! w latach [1210-1211](#) Mieszko dodatkowo w Krakowie

Początkowo współrządził dzielnicą razem z bratem, jednakże współpraca nie układała się zbyt dobrze (głównie ze względu na zbyt mały, zdaniem Mieszka, udział w rządach). W [1172](#) r. Mieszko podjął akcję zbrojną w celu wywalczenia sobie dziedzicznego księstwa. Akcja powiodła się doskonale, zwłaszcza że do buntu przyłączył się najstarszy syn [księcia wrocławskiego Jarosław](#), a Bolesław Wysoki musiał ratować się ucieczką do [Niemiec](#). Ponowna interwencja cesarska skłoniła jednak buntowników do podjęcia rozmów odpowiednio ze starszym bratem i ojcem, w wyniku których zgodzono się na kompromis: Bolesław wrócił na Śląsk, ale musiał wydzielić [kasztelanie raciborską](#) i [cieszyńską](#) Mieszкови, a opolską Jarosławowi. Jedną z

pierwszych decyzji Mieszka, jako udzielnego władcy, było poszukanie sobie żony – została nią Ludmiła, przypuszczalnie pochodząca z [czeskiej](#) dynastii [Przemyslidów](#).

Bytom i Oświęcim[\[edytuj\]](#) | [edytuj kod](#)

W [1177](#) r. książę raciborski poparł aspiracje seniorskie [Mieszka Starego](#), uderzając na jednego z kandydatów do tronu krakowskiego – Bolesława Wysokiego. Także tym razem akcja powiodła się znakomicie, a Bolesław zamiast w roli zwycięzcy pojawił się w Krakowie w roli petenta proszącego o interwencję nowego władcy tej dzielnicy [Kazimierza II Sprawiedliwego](#). Obalony senior dynastii znalazł się na wygnaniu w Raciborzu i wydawało się, że wojna Mieszka Piłtonogiego z Kazimierzem II Sprawiedliwym jest teraz tylko kwestią czasu. Władca krakowski poszedł jednak inną drogą i aby zyskać sobie przychyłność księcia raciborskiego przekazał mu ziemię oświęcimską i bytomską (grody [Oświęcim](#), [Bytom](#), [Mikołów](#), [Siewierz](#) i [Pszczyna](#)), przy czym niektórzy historycy przypuszczają, że wymienione grody znalazły się w rękach Mieszka dopiero w [1179](#) r. Bolesław Wysoki odzyskał wtedy też władzę, ale musiał wydzielić bratu [Konradowi](#) księstwo [głogowskie](#).

Bitwa nad Mozgawą[\[edytuj\]](#) | [edytuj kod](#)

W [1195](#) r. Mieszko Piłtonogi wspart razem z bratankiem Jarosławem wyprawę zbrojną na Kraków podjętą przez Mieszka Starego. Książę [wielkopolski](#) pragnął wykorzystać wtedy niespodziewaną śmierć swojego młodszego brata Kazimierza Sprawiedliwego (zm. 1194) i odzyskać władzę nad [Małopolską](#). Moźni krakowscy i [sandomierscy](#) z wojewodą Mikołajem na czele mieli jednak inne plany i postanowili wesprzeć sprawę syna Kazimierza [Leszka Białego](#). Do starcia doszło niedaleko [Jędrzejowa](#) nad rzeczką [Mozgawa](#). Oddziały posiłkowe książąt śląskich spóźniły się na pole bitwy i przybyły w chwili, kiedy zasadnicza bitwa zakończyła się już nierozstrzygniętym rezultatem. Mieszkowi nie dane było powrócić spokojnie do domu. Niespodziewanie na opustoszałym polu bitwy pojawił się również [pałatyn](#) sandomierski [Goworek](#) i rozegrana wówczas na pobojuwisku druga bitwa zakończyła się świetnym zwycięstwem Ślązaków. Wobec jednak wcześniejszego wycofania się do Wielkopolski Mieszka Starego, zwycięstwo to przyniosło wyłącznie korzyści w kategoriach prestiżowych (nie licząc wziętego okupu za pojmany w bitwie dostojników sandomierskich).

Książę Opola[\[edytuj\]](#) | [edytuj kod](#)

W [1201](#) r. po śmierci bratanka Jarosława, księcia opolskiego i [biskupa wrocławskiego](#), oraz brata Bolesława korzystając z trudności związanych z przejściem władzy przez [Henryka Brodatego](#) Mieszko siłą zajął księstwo opolskie. Zmiana ta okazała się trwała i księstwo opolskie na stałe zostało połączone z raciborskim. Jedyna zmiana nastąpiła krótko przed śmiercią Mieszka, gdy za 1000 [grzywien](#) srebra zwrócił bratankowi, księciu wrocławskiemu [Henrykowi Brodatemu](#) kasztelanię [otmuchowską](#).

Książę Krakowa[\[edytuj\]](#) | [edytuj kod](#)

Konflikt Mieszka Piłtonogiego z Henrykiem Brodatym został dość szybko zażegnany i już w pierwszym dziesięcioleciu XIII w. widzimy zgodną współpracę stryja z bratankiem. Już wkrótce zaowocowało to największym triumfem w życiu Mieszka. [9 czerwca 1210](#) r. papież [Innocenty III](#) na wniosek niewymienionego

z imienia księcia śląskiego (a mógł to być tylko Henryk Brodaty, gdyż tylko on używał takiego tytułu) postanowił pod groźbą klątwy przywrócić zasadę [senioratu](#). W całym kraju zapanowała konsternacja, a [arcybiskup gnieźnieński](#) zwołał [synod do Borzykowej](#), gdzie miano spróbować zaradzić powstałemu problemowi. Mieszko zamiast do Borzykowej, korzystając z poparcia możnego rodu [Gryfitów](#), udał się na czele armii do Krakowa, gdzie wobec chaosu decyzyjnego został wpuszczony. Był to już ostatni triumf księcia. Mieszko I Piłtonogi zmarł [16 maja 1211](#) r. i został pochowany najprawdopodobniej w katedrze krakowskiej (informację o tym podał dopiero [Jan Długosz](#)).

Donacje książęce [\[edytuj\]](#) | [\[edytuj kod\]](#)

Piłtonogi rezydował głównie w Raciborzu, gdzie uruchomił m.in. mennicę bijącą [brakteaty](#) z napisem *Milost*. W [1202](#) r. wraz z żoną ufundowali opactwo [norbertanek](#) w [Rybniku](#) przeniesione później przez syna Kazimierza do [Czarnowasów](#) pod Opolem. Był również opiekunem i fundatorem klasztorów w [Trzebnicy](#), [Ołbinie](#), [Tyńcu](#) i [Miechowie](#), co świadczy o szerokich horyzontach politycznych raciborskiego Piasta, gdyż miejscowości, w których znajdowały się wymienione klasztory, położone były w sąsiednich księstwach, często będących pod panowaniem skłóconych z Mieszkiem władców. Po śmierci Mieszka księstwo opolsko-raciborskie przejął jego syn Kazimierz. Do Krakowa powrócił Leszek Biały.

Rodzina [\[edytuj\]](#) | [\[edytuj kod\]](#)

Małżeństwo i potomstwo [\[edytuj\]](#) | [\[edytuj kod\]](#)

Mieszko Piłtonogi ożenił się w latach [1170-1178](#) z [Ludmiłą](#). Ze względu na imię przypuszcza się, że pochodziła z [Czech](#). Wysłano hipotezę, że była prawdopodobnie córką [Ottona III](#), księcia ołomunieckiego, i [Durancji](#), zapewne córki wielkiego księcia kijowskiego [Mścisława I](#)^[8]. Pojawiły się też mniejszościowe hipotezy, że mogła być córką [Sobiesława I](#), księcia czeskiego, albo [Konrada II](#), księcia znojmskiego^[9] lub [Włodzimierza](#), księcia ołomunieckiego^[10].

Z tego małżeństwa pochodzili:

- [Kazimierz I](#) (ur. w okr. [1178–1180](#), zm. 13 maja [1230](#)), książę opolsko-raciborski,
- [Ludmiła](#) (ur. ?, zm. 24 stycznia (rok?)),
- [Agnieszka](#) (ur. ?, zm. 9 maja (rok?)),
- [Eufrozyna](#) (ur. najp. z końcem XII w., zm. 23 lub 25 maja najwc. z pocz. XIII w.), księżniczka raciborska, opolska i prawdopodobnie krakowska,
- [Rykxa](#) (ur. ?, zm. ?).

Genealogia [\[edytuj\]](#) | [\[edytuj kod\]](#)

[Bolesław III Krzywousty](#)
ur. 20 VIII 1086
zm. 28 X 1138

[Zbysława Światopełkówna](#)
ur. w okr. 1085–1090
zm. zap. 1144

[Leopold III Święty](#)
ur. 1073
zm. 15 XI 1136

[Agnieszka von Waiblingen](#)
ur. 1072
zm. 24 IX 1143

